

Seurakuntatervehdys⁺

LAPPEENRANNAN EVANKELIS-LUTERILAISET SEURAKUNNAT | lappeenrannanseurakunnat.fi | nro 3/2026

Jepa Lambert on valmis soolouraan

sivut 8–9

USKONTO
KIINNOSTAA NUORIA

sivut 6–7

VAIKUTA SEURAKUNNAN
LUOTTAMUSHENKILÖNÄ

sivut 12–13

sivu 3

Tutustu uusiin
työntekijöihin

sivu 5

Varhaiskasvatuksen
vilkas kesä

sivu 15

Leikkipuistoissa
tarjoillaan ruokaa

sivu 16

Kotina vanha
pappila

”Joka ei pysy minussa, on kuin irronnut oksa: se heitetään pois, ja se kuivuu.”

Joh. 15:1-10

Seurakunta-tervehdys⁺

3.6.2026, KESÄKUU
59. vuosikerta

JULKAISIJA

Lappeenrannan seurakuntayhtymä

PÄÄTOIMITTAJA

Laura Hienonen vv.,
ma. vastaava toimittaja Eija Fabritius

TOIMITUSSIHTEERI

Eija Fabritius
puh. 040 3126 818
eija.fabritius@evl.fi
Koulukatu 12, PL 45
53101 Lappeenranta

TOIMITUSNEUVOSTO

Eija Fabritius, Atso Suopanki,
Keijo Martikainen, Marja Talikka,
Matti Matikainen, Hannu Haikonen,
Jukka Kosonen, Laura Hienonen

Lehteä jaetaan maksutta kotitalouksiin. Lehteä on mahdollista myös tilata kotiin maksutta seurakuntayhtymän viestinnästä.

Painosmäärä 34 000.

Seuraava numero ilmestyy 2.9.2026. Juttuideat ja toiveet lehteen osoitteeseen eija.fabritius@evl.fi

+ LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

KANNEN KUVA

Lappeenrannan seurakuntayhtymä

PAINO

Lehtisepät Oy,
Lahden / Varkauden paino

MAINOSMYNTI:
KESKISUOMALAINEN MEDIA OY /
MEKS MEDIAMYNTI

Kirsi Ala-Outinen puh. 040 6485 973
Katja Broms puh. 040 6694 253
Tarja Karhu puh. 040 0854 661
Eetu Partanen puh. 040 6825 610
Leena Soikkeli puh. 050 4410 387
Myyntijohtaja
Marja Niemikoski puh. 044 7381 417

sähköpostiosoite
etunimi.sukunimi@media.fi

PÄÄKIRJOITUS

Tekoäly: uhka vai mahdollisuus?

Jokunen viikko sitten keskustelin erään henkilön kanssa ja kerroin, että seurakunnassa järjestetään koulutusta tekoälyn käyttöön liittyen. Keskustelukumppanini oli järkyttynyt ja peloissaan siitä, miten seurakunta voi käyttää tekoälyä toiminnassaan. Hänelle tekoäly oli selkeästi uhka.

Samanlaista pelkoa on koettu aikoinaan, kun televisio tai tietokone tuli jokaisen ihmisen käyttöön. Ihmiskunnan pelättiin olevan rappion kourissa, kun uusi teknologia toisi ihmisten saattaville heitä tuhoavaa materiaalia. Tuoko tekoäly meidän elämäämme tuhoisaa materiaalia?

Alkuperäinen ajatukseni oli kirjoittaa pääkirjoitus kirkollisvaaleista. Kun tuskailin ajatuksen äärellä, työtoveri lohkaisi, että kokeile tekoälyä. Ja minä kokeilin. Annoin tekoällylle kehoitteen ”pääkirjoitus seurakuntalehteen aiheesta kirkollisvaalit”. Tekoäly tuotti:

”Kirkollisvaalit saattavat jäädä monen arjessa taka-alalle. Ne eivät ehkä herätä samanlaisia keskustelua kuin eduskunta-

vaalit tai kuntavaalit, eikä vaalipäivä näy katukuvassa yhtä vahvasti. Silti kirkollisvaalit ovat tärkeä osa kirkon elämää – ja ennen kaikkea mahdollisuus jokaiselle jäsenelle vaikuttaa siihen, millainen kirkko meillä on tulevaisuudessa.

Kirkko ei ole vain hallinto tai instituutio. Se on yhteisö, joka elää ihmisten keskellä ja heidän kanssaan. Se kohtaa ihmiset elämän iloissa ja suruissa, etsii sanoja toivolle vaikeina aikoina ja rakentaa siltoja ihmisten välille. Se, millä tavalla tämä tehtävä toteutuu, ei ole itsestään selvää. Siihen vaikuttavat ne ihmiset, jotka on valittu seurakuntien ja kirkon luottamustehtäviin.”

Kun luin tekoälyn tekstin työtoverilleni, hän kysyi, että osaisitko itse kirjoittaa paremmin? En osaisi, vastasin.

Tekoäly, kuten televisio ja tietokone, on väline, jota ihmiset käyttävät. Me voimme käyttää sitä joko hyvin ja vastuullisesti, tai sitten itseämme ja ympäristöä tuhoavasti. Tekijänoikeuskysymykset esimerkiksi taiteessa ja tekoäly ystäväinä ovat sitten

Atso Suopanki

kokonaan toinen asia, johon en tässä kirjoituksessa puutu.

Vanha viisaus ”tuli on hyvä renki, mutta huono isäntä” pätee tässäkin asiassa. Voimme käyttää tekoälyä hyväksemme seurakunnan toiminnassa, kunhan se palvelee eikä orjuuta ja riko. Tuonkin tekoälyn tuottaman tekstin ihminen luki ja tarkisti faktat. Tekoälyn käyttäminen vaatii aina ihmisen kriittisen katseen. Keskustelu jatkuu.

HANNU HAIKONEN

pääkirjoitustoimittaja
Lappeenrannan
seurakunnan kirkkoherra
yhteisen kirkkoneuvoston
puheenjohtaja

Jukka Kosonen

Missä asioissa haluat vaikuttaa työssäsi?

Haluau osoittaa omilla toimillani ja valinnoillani, että seurakunta on kiinteä osa elämäämme sen kaikissa vaiheissa.

Seurakunnan luottamushenkilöillä on iso merkitys toimintojen kehittämisessä ja seurakuntalaisten tarpeisiin vastaamisessa. Pitää olla hereillä sen suhteen, mitä seurakuntalaiset toivovat.

Onko asioita, mistä olet huolissasi / haluaisit parantaa kirkossamme?

Haluaisin vielä yhä enemmän madalta kirkon kynnystä kaikille seurakuntalaisille tai seurakuntaan kuulumattomille, jotta he voisivat saada kokemuksen, että on paikka, missä kaikki hyväksytään omana itsenään.

Mihin asioihin olet tyytyväinen sen toiminnassa?

Seurakuntayhtymän toimintoja on kehitetty yhdessä henkilöstön ja luotta-

mushenkilöiden kanssa. Kiinteistöjä on alettu kunnostaa ja uusi leirikeskus/monitoimikeskus on tulolla.

Seurakuntien henkilöstöjen yhteistyötä on tiivistetty. Tarjolla on paljon kaikenlaista toimintaa, kuten WilliGospel. Uskon, että muun muassa tällaiset tapahtumat tuovat kirkkoa lähemmäs tavallista seurakuntalaista.

Terveiset seurakuntalaisille?

Kannattaa tutustua seurakuntayhtymän kotisivuihin, mistä löytyy paljon tietoa tapahtumista ja seurakunnista ylipäätään. Lisäksi kotiin kannettavassa ES Keskiviikossa ovat kirkolliset ilmoitukset, joista saa tietoa. Rohkeasti vaan mukaan eri tilaisuuksiin.

Seurakuntavaalit toimitetaan neljän vuoden välein. Seuraavat ovat nyt syksyllä, 15.11. Kannustan kaikkia seurakuntalaisia pitämään tämän mielessä ja olemaan aktiivisia äänestämään, kun sen aika on. Vain äänestämällä pääset vaikuttamaan omalta osaltasi.

Oikein mukavaa, siunattua kesää kaikille!

UUSI KASVO

Koulumaailmasta seurakuntatyöhön

38-vuotias Lauri Kauppila toimii Lappeenrannan seurakunnan vs. seurakuntapastorina tammikuuhun saakka.

LAURI KAUPPILA vietti lapsuutensa vanhempiensa ja kahden siskonsa kanssa Vekaranjärvellä, nykyisin Kouvolaan kuuluvassa Valkealassa. Isä oli töissä armeijassa.

— Pieni ja harvaan asuttu aluehan se on. Siellä on oikeastaan vain muutamia taloja ripoteltu varuskunnan viereen henkilökunnan asuttaviksi.

Valkealan yläasteen ja lukion jälkeen hän kävi armeijan ja muutti sitten vuodeksi Ruokolahdelle opiskelemaan koulunkäynninohjaajaksi Jaakkiman kristilliseen opistoon. Hän sai pian ensimmäisen työpaikkansa Kouvola-

lasta, jossa hän toimi erityistä tukea vaativien lasten kanssa.

— Ensimmäisessä paikassa oli

noin kymmenen peruskouluikäisen lapsen ryhmä, jossa työskentelin kahden muun aikuisen kanssa. Ensinnä tutustutaan lapseen ja hänen taitotasoonsa. Sitten lähdetään opettamaan opetussuunnitelman taitoja ja yleisiä elämäntaitoja sen mukaan, mikä näyttäisi olevan hänelle kaikista hyödyllisintä. Ne elämäntaidot, kuten itsenäinen kaupassa käynti, ovat tietenkin tärkeimmät asiat.

Kauppila työskenteli Kouvolas-
sa kahdessa koulussa yhteensä viisi vuotta ja teki sen jälkeen erinäisiä opettajan sijaisuuksia.

— Yliopistoon meno oli ollut jo pitkään mielessä, ja kun työelämässä tuli vähän hiljaisempi pätkä, päätti lähteä teologian opin-

Atso Suopanki

Lauri Kauppila muutti keväällä Kouvola-
sta Lappeenrantaan.

Valmistautumista tulevaan

Kauppila opiskeli viidessä vuodessa teologiksi Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa. Hän valitsi pappislinjan, vaikka vaihtoehtona oli myös mahdollisuus hankkia opettajan pätevyys. Valintaan vaikutti miehen oma uskonelämä.

— Ilmeisesti tässä on ollut myös Jumalan johdatusta muka-

na, että en pelkästään tutki Raamatun ilosanomaa, vaan myös levitin sitä.

Kauppila suoritti seurakuntaharjoittelun viime vuoden alussa Lappeenrannan seurakunnassa. Kaupunki ei ollut hänelle entuudestaan tuttu.

— Teiden kunto ei aina ilahduta, mutta muuten täällä on hoidettu asiat hyvin, ja ihmiset vaikuttavat mukavilta ja selväjärkisiltä.

Töitä etsiessään hän teki seurakunnan vapaaehtoistoimia Myllykoskella Kouvola-

— Valmistauduin tulevaan ammattiini tutustumalla kirkolliseen työhön, vaikka työpaikkaa ei silloin vielä ollutkaan.

Pappina hän pitää etenkin haastavien toteuttamisesta.

— Ne voi suunnitella suhteellisen vapaasti juuri sitä kuulijakuntaa ajatellen. Oma luovuus ja suunnittelukyvyt pääsevät kukoistamaan.

Hautajaiset ovat tärkeitä tilaisuuksia, joihin hän pääsi osallistumaan jo viime vuonna.

— En ole sillä tavalla tunteellinen ihminen, että ottaisin niitä itseäni. Keskeyty siihen, että teen tilaisuudesta kunnioittavan sekä edesmenneitä että paikallaolijoita kohtaan, ja että kaikki sujuu niin kuin pitää.

Vapaa-aikanaan hän harrastaa urheilua, kuten lenkkeilyä ja toisinaan painonnostoa. Kotona hän katsoo usein dokumentteja YouTube-

— Tietokoneella tulee oltua valittavan paljon sekä töissä että vapaa-aikalla. Aina voisi urheilaa enemmän ja viettää ihmisten kanssa enemmän aikaa.

ATSO SUOPANKI

UUSI KASVO

Kampuksen uusi pappi

Ruokolahden seurakuntapastori Miia Suopanki tuli Lappeenrantaan oppilaitospastorin sijaiseksi.

RUOKOLAHTELAINEN Miia Suopanki aloitti huhtikuussa puolen vuoden viransijaisuuden Lappeenrannan seurakuntayhtymän oppilaitospastorina. LUT-yliopistolla päivystävä Suopanki sijastaa näillä näkymin syyskuun loppuun asti **Sari Kososta**, joka on parhaillaan Keski-Saksan alueen suomalaispappina Merimieskirkossa.

Uuraisilta kotoisin oleva Suopanki oli Jyväskylän Cygnaeus-lukiosta opiskellessaan mukana koulun teatteriryhmässä, joka esitti kirkossa muun muassa pääsiäisnäytelmän.

Silloin huomasi, että kirkossa on kiva esiintyä. Lukiosta valmistuttuaan hän valittiin Ruokolahdella Alkio-opistossa kasvatustieteen ja psykologian linjalla. Tämän jälkeen vuorossa olivat teologian opinnot Joensuussa.

— Halusin tutkia lisää uskoa ja sitä, mihin ihmiset uskovat, sekä Jumala- ja elämänskysymyksiä.

Opinnot kestivät kuusi vuotta. Niistä kaksi hän oli kokopäivätyössä pääkaupunkiseudulla, ensin seurakunnan varhaiskasvatuksessa ja sitten päiväkodissa Kirkkonummella.

— Valmistuttuani minulta kysyttiin, tahtoisinko sieltä viran. Silloin aloin miettiä tarkemmin tulevaisuudensuunnitelmiani.

Suopanki päätyi hakemaan töitä Imatralta, josta hän sai kappalaisen viransijaisuuden keväällä 2010. Seuraavana vuonna hänet valittiin Ruokolahdelle varhais-

kasvatuksen papin virkaan.

Atso Suopanki

Miia Suopanki asuu Ruokolahdella miehensä sekä 9- ja 12-vuotiaiden tyttäriensä kanssa.

Kiireinen kesä

Ruokolahden seurakunnassa Suopanki on keskittynyt viime vuosina aikuistyöhön ja on ollut järjestämässä muun muassa Glow-festivaalimatkoja ja Yö kirkossa -toimintaa yhdessä Imatran seurakunnan kanssa.

— Tykkään tehdä yhteistyötä muiden seurakuntien kanssa.

Hän tutustui oppilaitospapin

työnkuvaan joitakin vuosia sitten.

— Huomasin, että siinä voisi olla paljon sellaista, mikä vastaisi omia vahvuusalueitani.

Suopanki kiittelee Lappeenrannan seurakuntayhtymän työntekijöitä saamastaan avusta uudestaan työympäristössä. Hänen pääasiallinen työpisteensä sijaitsee LUT-yliopiston kampuksella, jossa hän palvelee LUT:n ja LAB-am-

ATSO SUOPANKI

SARJAKUVA

M. Kolehmainen-26

SEURAKUNTAYHTYMÄN UUTISIA

SERKKU-AUTOTOIMINNASSA
PIENIÄ MUUTOKSIA

LAPPEENRANNAN seurakuntayhtymällä on yhdessä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa ollut muuttaman vuoden ajan liikkuvan sosiaalityön auto – SerkKu – jolla on tavoitettu ihmisiä eri puolilla Lappeenrantaa ja välillä ympäristökunnissakin.

Merkittävien yhteistyökumppaneiden vetäytyttyä yhteistyöstä heidän oman toimintansa uudelleenjärjestelyjen vuoksi, Lappeenrannan seurakuntayhtymä on luopunut toimintaan käytetystä matkailuajoneuvosta. Toiminnan supistumisen lisäksi on havaittu, että kohtaamistilaa ajoneuvon sisällä tarvitaan nykyisellään vähän. Suurikokoinen ajoneuvo on myös joissakin tilanteissa ollut hankala käsitellä ja siksi vaatinut oman kuljettajan mukana olon lähes jokaisella ajokerralla.

Kohtaavaa ja etsivää työtä SerkKu-toiminnan nimissä jatketaan kuitenkin edelleen, yhdessä kumppaneiden kanssa. Ajoneuvona käytetään joko seurakuntayhtymän omaa ajoneuvokalustoa tai vuokra-ajoneuvoa. Kohtaavaa ja etsivää työtä on tarkoitus toteuttaa myös muiden välineiden avulla, esim. liikuteltavat kärryt, teltat jne.

SerkKu-auto ei siis enää ole totutun näköinen, eikä aina sama. Olemme kuitenkin edelleen tavoitettavissa autolla. Tule käymään!

Voit seurata SerkKu-auton kalenteria ja pysähdyspaikkoja verkkosivuiltamme lappeenrannanseurakunnat.fi/serkku. Toiminta on tunnistettavissa SerkKu-tunnuksin; lippu, A-kyllti ym.

LEHMUSPAPPITOIMINTA
LAKKAA — TYÖNTEKIJÄMME
TAVATTAVISSA TÄNÄ VUONNA
HAUTAUSMAILLA

LAPPEENRANNAN ev.lut. seurakuntien johtoryhmä päätti jättää aiemmilta vuosilta tutun lehmuspappitoiminnan tauolle. Kaupungilla liikkumisen sijaan seurakuntien työntekijöitä on tänä kesänä tavattavissa Le-polan ja Ristikankaan hautausmailla maanantaisin ja torstaisin.

Hautausmaapäivystyksen kokeilun innoittajana ovat olleet hyvät kokemukset muualta Suomesta.

SEURAKUNTAYHTYMÄ
TYÖLLISTÄÄ TÄNÄKIN VUONNA
LÄHES 90 KESÄTYÖNTEKIJÄÄ

LAPPEENRANNAN ev.lut. seurakunnat ja seurakuntayhtymän yhteiset työmuodot ja tukitoiminnot työllistävät tänäkin vuonna suuren joukon kaikenikäisiä ihmisiä.

Suurin työllistäjä on hautausoimi, johon palkattiin tänä kesäksi 62 henkilöä hautausmaan hoitotehtäviin, yksi pienkonekorjaaja ja yksi kausityönjohtaja. Hakijoita tehtäviin oli kaikkiaan 552.

Seurakuntiin ja eri työmuotoihin on palkattu 22 henkilöä. Kesätyöntekijät toimivat mm. kesäteologeina ja -kantoreina, rippikouluissa avustajina, tiekirikkojen oppaina, nuorisotyöntekijöinä sekä yksi viestinnän tehtävissä. Leirikeskusten keittiöille tulee viisi kesätyöntekijää. Hakijoita kokoaikatyöhön oli 45.

Lisäksi kiinteistötoimen ulkoalueiden kausityöntekijäksi palkattiin kaksi henkilöä. Paikkaan tuli 170 hakemusta.

Kesä- ja kausityöntekijöiden ikäjakautuma on vaihteleva. Osaan tehtävistä on palkattu nuoria ensimmäiseen työpaikkaansa, mutta joukossa on myös useamman vuoden seurakuntayhtymässä työskennelleitä.

— Moninaisuus on yksi seurakuntien valtti. Haluamme myös tukea kaikkia, joita työskentely seurakuntayhteisössä kiinnostaa. Tarvitsemme tulevaisuudessa uutta työvoimaa esimerkiksi eläköitymistien vuoksi. Seurakuntatyön moninaisuuteen kannattaa tutustua, sanoo Lauritsalan seurakunnan kirkkoherra **Jaana Pussinen**.

Kirkon ympärijuoksun vaunusarjan osallistujat asettautuivat lähtöviivalle leikkimielisellä iloisuudella.

Kirkon ympärijuoksussa
mentiini ilolla ja vauhdilla

Helatorstaina toteutetun Lappeenrannan kirkon ympärijuoksuta-pahtuma sai runsaan osanottajajoukon ja kannustuleisoin hyvälle ja hymyilevälle mielelle kevätaurinon kirkkaudessa. Iloisen mielen juoksuta-pahtuma kokosi kirkon mäelle noin 300 osallistujaa. Heistä kirkon kiersi juosten 130 juoksijaa.

Ennen varsinaista juoksuta-pahtumaa iltapäivä aloitettiin ilmoittautumisilla ja ympäristöön järjestettyjen toimintapisteiden esittelyillä ja tekemisillä. Ilmoittautuneet saivat kau-

pungin lahjoittaman uimahallilipun, mikä meni hyvään tarpeeseen.

Mukavien tekemisten toimintapisteinä olivat muun muassa salibandyn laatikkopelit, tempurata, pallon ja hiekkapussin heittoa sekä naruhyppyä. Suosittuna ”rastina” oli letunpaistorasti, missä **Hirven Jukka** tarjosi paistoksiaan niitä odottaville.

Vähän ennen juoksuta-pahtumaa kirkossa pidettiin eläinaiheinen leikkimielinen hartaustunti seurakuntapastori **Reetta Karjalaisen** vetämänä. Hartaushetken jälkeen verryteltiin

ja lämmiteltiin vielä keho kuntoon ennen juoksuta-pahtumaa. Ja sitten menttiin!

Sarjoina olivat 0–2-vuotiaista lähtien 14–120-vuotiaisiin. Pienet juoksivat lyhyen matkan, 3–6-vuotiaat kierroksen ja sitä vanhemmat kaksi. Kaikki palkittiin mitalilla maaliin tullessa.

Tapahtuman ilmapiiristä oli aistittavissa iloisuus ja lämmin yhdessäolon hetki oman hauskutensa lisäksi. Järjestävä seurakunnan tiimi onnistui tehtävässään kiittävästi ja siitä tuli monilta ansaitut kiitokset.

KEIJO MARTIKAINEN

Keijo Martikainen

Pikkulasten sarjassa matka taittui vanhemman tukemana.

Keijo Martikainen

Lappeenrannan kirkon mäellä oli helatorstain tapahtumassa noin 300 osallistujaa.

OIKAISU

SEURAKUNTATERVEHDYS-LEHDEN 2/26 s. 16 Aamukahvilla-jutussa sanottiin, että Lemin Kippurasarven särkeä olisi tarjottu vuoden 2025 itsenäisyyspäivän presidentin Linnan juhlassa.

Kysymyksessä oli Lemin Kotiseutuyhdistys ry:n valmistama säre. Pahoittelemme virhettä.

Kesän puuhahetki

Ti 16.6. klo 13-15
Myllysaarella.
Leikkipaikan läheisyydessä.

Paljon puuhaa koko perheelle mm. etsintää, tempurata, pikku syötävää ja juotavaa ja paljon muuta.

Tervetuloa mukaan!

LAPPEENRANNAN
EV.LUT. SEURAKUNNAT
VARHAISKASVATUS

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen kesäsäpinät

Seurakuntien varhaiskasvatus toimii aktiivisesti Lappeenrannan alueella ja järjestää toimintaa perheille monessa eri toimipisteessä.

SEURAKUNTIEN varhaiskasvatus järjestää arkena avoimen perhe-toiminnan lisäksi päiväkerhoja ja koululaisten iltapäiväkerhoja. Lisäksi PikkuHelppi toimii seurakuntayhtymän alueella. Se tarjoaa maksutonta lastenhoitoapua arkeen kaksi tuntia kerrallaan.

Kesä tuo haasteita perheille, kun monet toiminnot ovat kesätauolla. Seurakuntien varhaiskasvatus pyrkii vastaamaan tuohon tarpeeseen ja on mukana tuottamassa sekä toteuttamassa monenlaista kesäpuuhaa lapsille ja perheille.

Koululaisten kesäkerhot starttaavat viikolla 23 ja tänäkin vuonna ne toteutuvat neljässä eri toimipisteessä. Kesäkerhot vastaavat tarpeeseen lasten loma-aikana, kun vanhempien loma ei ole vielä alkanut. Ne toimivat kesäkuun kaksi ensimmäistä viikkoa Pulpilla, Sammonlahdessa, Kaukaalla sekä Karhuvuoressa maanantaista perjantaihin klo 9.00–14.30.

Toiminta pitää sisällään monenlaista puuhaa ja tekemistä, erilaisia vierailuja yhteistyökumppaneiden taholta sekä tietysti lounaan ja välipalan. Kesä-

kerhoon ovat tänä vuonna tervetulleita vuosina 2019, 2018 ja 2017 syntyneet lapset. Tänä kesänä mukaan on ilmoittautunut 84 lasta.

”Seurakuntayhtymän
varhaiskasvatus
haluaa toivottaa
jokaiseen kotiin
mukavaa kesää!”

Seurakuntien varhaiskasvatus toteuttaa perheille liikunnallisen iltapäivän Myllysaarella tiistaina 16. kesäkuuta. Mukana ovat varhaiskasvatuksen liikuntavastaavat sekä perheliikkareiden pitäjät **Taru** ja **Marita**. Luvassa on touhukas parituntinen yhdessä tekemisen ja ulkoilun merkeissä. Kesäkerhoilla Helmässä toimii juhannusviikolle asti kaikille vauvaperheille avoin vauvakahvila.

Suosittuja kesämuskareita pidetään tänäkin kesänä kesäkuun kahdella ensimmäisellä viikolla **Marjo-Riitan** johdolla. Niissä

tärkeintä on yhdessä tekeminen ja musiikista nauttiminen lapsen kanssa. Muskkareiden palkat ja ajat löydät seurakuntayhtymän nettisivuilta ja Instagramista (@lprkirkkomuskarit).

Diakoniatyö järjestää avoimia puistoruokailuja yhdessä muiden työmuotojen, kuten varhaiskasvatuksen kanssa. Puistoruokailut tapahtuvat maanantaisin klo 11–12 eri puolilla kaupunkia. Lisätietoja löytyy seurakuntayhtymän nettisivuilta.

Varhaiskasvatus järjestää Lappeen kirkon kylässä olevassa leikkimökkikirkossa pyhäkoulu- ja sunnuntaimessujen yhteydessä klo 10. Lapset ovat tervetulleita viettämään lapsen kokoista kirkkohetkeä. Sen päätteeksi jokainen osallistuja saa tarran, mehun sekä kekksiä. Toukokuun lopussa käynnistyneet leikkimökkikirkot jatkuvat 30.8. saakka.

Kesän tapahtumista ja toiminnoista löydät hyvin infoa nettisivuilta, seurakuntien varhaiskasvatuksen Instagramista (@lprsrk-varhaiskasvatus) sekä Lappeenrannan seurakuntien varhaiskasvatuksen Facebook-sivulta.

Varhaiskasvatuksen henkilökunta

Seurakuntien varhaiskasvatus toteuttaa monenlaista kesäpuuhaa lapsille ja perheille, kuten värisuunnitusta ja poppareiden valmistusta triangialla.

PG-Fashion

Riiva Vainola
puh. 050 538 1919
Oksasenkatu 8, Lpr

Lounaskahvila El’Si

Pitopalvelut kaikkiin tilaisuuksiin ammattitaidolla.

Esim. muistotilaisuudet ja syntymäpäivät.

Muista ateriapalvelumme

Kauppakäytävä 4, 53300 Lpr | 040 8616 821
myynti@lounaskahvilaelsi.fi | www.lounaskahvilaelsi.fi

Toikankatu 4, Lappeenranta
Rummuntie 772, Ylämaa
p. 040 504 7224
www.hierontamirkku.fi

- HAUTAKIVET
- KAINERRUKSET
- KULTAUKSET
- YM. ALAN TYÖT

KIVIKOKKO OY
Pikkalanlähtenkatu 4, 53500 Lpr,
puh. 05-458 1874, 0400 909 084
www.hautakivi.com

JALKATERAPIA LIISA
Liisa Huttunen, jalkaterapeutti AMK

Jalkojenhoito, alaraajatutkimukset ym.
12 vuoden kokemuksella!
Standertskjöldinkatu 1
041-314 0221
www.jalkaterapialiisa.com

**Hautakivi vinossa tai
sammaloitunut?**
Oikaisut ja pesut.
Puh. 044 217 9646
gpskuvat@gmail.com

**KESÄMÄEN
LEIPOMO**
KAHVILA MYYMÄLÄ
Vuodesta 1965
Puh. 05 4569 175
Kourula: Karankokatu 3

www.kesamaenleipomo.fi

JOTTA KOTONA OLISI HYVÄ OLLA
Hyvinvointi Saraste

- Jalkahoidot kotiin
- Sairaanhoidajan palvelut
- verinäytteet - injektiot ym. - lääkkeenjakko ym.
- Kotihoito- ja tukipalvelut
- pesuapu, kauppa, ulkoilu, asiointi

Yhteydenotot
040 081 3774 Heidi
040 723 5695 Milla

www.hyvinvointisaraste.fi

**Monipuoliset ja
laadukkaat fysioterapia-
ja hierontapalvelut**

**Ajanvaraus puh
020 743 7290 tai
www.fysio-eskola.fi**

Olemme avoinna koko kesän ajan!
Tiesithän, että Kela-korvaukset ovat palanneet fysioterapiaan. Fysioterapiasta voi saada jälleen kela-korvausta enintään 4 kertaa vuodessa, korvaus 15€/kerta. Fysioterapiaan voi hakeutua ilman lääkärin lähetettä, lähetettä ei vaadita korvauksen saamiseksi.

Teemme myös kotikäyntejä!

Fysio-Eskola
Fysioterapia- ja Kehäkeskus

KunnonKauppa
Valtakatu 38, 5 krs. Lpr • 020 743 7290

Enemmän elämään

Merkit paikallisuudesta.

USKONTO

Nuorten mieli avautuu kohti uskontoa

Epävarmassa ja yksilökeskeisessä maailmassa uskonto voi parhaimmillaan tarjota turvaa ja rohkaisevia malleja.

Itä-Suomen yliopiston käytännöllisen teologian professori **Kati Tervo-Niemelä** on tutkinut nuorten uskonnollisuutta ja muita uskonnollisen kentän ilmiöitä lähes 30 vuotta.

Asiantuntija on viime vuosina havainnut yhden ison muutoksen koko tutkimusasetelmassa. — Aikaisemmin tutkimusten yleisenä lähtökohtana oli se, että uskonnosta etäännyttään ja sen jälkeen kirkon jäsenyyseen loppuu. Nyt keskitytään yhä enemmän siihen, mikä kristinuskossa vetää puolelensa, professori toteaa.

Kati Tervo-Niemelä näkee uskonnon uuden kiinnostavuuden takana olevan useita syitä. Yksi niistä on sosiaalinen media ja koko viestintäkulttuurin muutos. Nykyisin uskonto voi olla nuoren ihmisen elämässä läsnä huomattavasti intensiivisemmin kuin aikaisemmin.

— Kodin tilanne ei määrittelekään lopullisesti omaa uskon-

nollista paikkaa. Vaikutteita tulee niin paljon muualtakin.

Nuoret joutuvat kohtaamaan nykyisin myös yhä vähemmän pakotettuja uskontoelementtejä. Sellaiseksi voidaan laskea esimerkiksi monille niin tuttu koulun yhteinen aamunavaus uskonnollisella sisällöllä.

— Noita pakkotilanteitahan osa inhosi. Nykyisin uskonto voi näyttäytyä kiinnostavammalta, koska se on niin selkeästi vapaaehtoisia, Tervo-Niemelä toteaa.

Tarjolla vaihtoehtoinen miehen malli

Historiallisesti ajatellen uskonnon harjoittaminen on nähty erityisesti naissukupuolelle tyyppisenä asiana.

Moni onkin hämmästynyt siitä, että viime vuosina tutkimustulokset ovat kertoneet, että nuorissa ikäluokissa nimenomaan poikia uskonto kiinnostaa tyttöjä enemmän.

Professori Kati Tervo-Nieme-

lä näkee asian taustalla muun muassa sen, että nuoret miehet löytävät seurakunnan yhteydestä asioita, joita he eivät oikein muualta tavoita.

— Etenkin some tarjoilee maa-ilmaa, jossa ei oikein ole tilaa olla tavallinen. Pitää olla joko tosi komea ja maskuliininen tai sitten toisen ääripään pehmo.

Nuoret miehet ovat tutkijoiden haastatteluissa puhuneet siitä, miten hienoa oli tavata seurakunnassa sellaisia miehiä, jotka ottavat vastuuta ilman mitään ylimielisyyttä.

— Kristinuskon tarjoaa vaihtoehtoisen miehen mallin. Seurakunnissa voi nähdä miehiä, jotka kohtelevat toisia esimerkillisesti.

Halutaan keskustella myös syvällisistä asioista

Maailman tilanne on usealla tavalla vakava. Moni nuori tuntee ahdistusta, ja on tarvetta jakaa mieltä painavia asioita turvallisessa ympäristössä.

— Nykyajan nuoret eivät ole enää niin vaikeita ja sisään-päin kääntyneitä. He puhuvat aikaisempaa avoimemmin elämän syvemmistä kysymyksistä ja ovat myös sosiaalisesti taitavia.

Kati Tervo-Niemelä miettii siitä, voisiko nuorten uudenlainen asennoituminen olla osaltaan tuomassa heitä myös uskonnon pariin.

— Ehkä avoimemman puhe-kulttuurin myötä nuorten mieli ja sydän ovat entistä enemmän auki myös uskonnollisille asioille.

Paikkoja, joissa voi puhua luotettavasti omasta elämästä koskevista kipeistäkin asioista on nuorten elämässä erittäin vähän. Seurakunnalla avautuu tässä iso mahdollisuus.

— Monella ihmisellä iästä riippumatta on riittämättömyyden kokemusta. Parhaimmillaan seurakunta on paikka, jossa saa tun-

Kati Tervo-Niemelä arvelee nykynuorten valmiuden puhua myös syvällisistä asioista saattavan ohjata heitä myös uskonnon pariin.

teen siitä, että minä riitän juuri sellaisena kuin olen.

Professori toteaa, että täysin toisenlaistakin kokemusta voi kirkon piirissä tulla.

— Jos kirkossa sallitaan erilainen vihapuhe, niin se voi sattua siellä vielä enemmän kuin muunlaisissa ympäristöissä. Kirkkohan on juuri se paikka, josta hyväksyntää haetaan.

On monenlaista saavutettavuutta

Itä-Suomen yliopiston käytännöllisen teologian professori huomauttaa, että nuorten lisääntynyt uskonnollisuus ei kuitenkaan koske kaikkia.

— Helposti käy niin, että etenkin tietyllä tavalla etuoikeutetut

nuoret löytävät tiensä seurakuntaan. Olisikin todella tärkeää kiinnittää huomiota myös niihin nuoriin, jotka tulevat vähäosaisemmasta taustasta.

Jos seurakuntanuorten ryhmä lähtee vaikkapa Lappiin lasteiden kanssa, niin vähävaraisilla osallistujilla useimmiten on jokin mahdollisuus saada taloudellista tukea kustannuksiin.

— Kuitenkaan saavutettavuus ei tässä välttämättä täysin toteudu. Tuettava nuori joutuu käymään läpi usein monimutkaisen prosessin ja eräänlaisen oman polun, jotta pääsisikin mukaan.

Saavutettavuus ei Tervo-Niemelän mukaan ole vain erilaisten vammojen tai taloudellisen tilanteen huomioimista.

Pitää ymmärtää myös se, mikä merkitys on työntekijöiden kohtaamistaidoilla ja myös käytettävällä kielellä.

— Kun seurakunta mainostaa tilaisuuksiaan, niin ei saa väliä, millä kielellä se on tehty. Jos se on tarjottu vain niille, jotka ovat uskollisia, se ei ole hyödyllistä.

Erlainen ihmisyyden tulisi olla edustettuna

Seurakuntien työntekijäkuunta on jo pitkään naisistunut. Osalle nuorista miehistä evankelis-luterilainen kirkko näyttää liian naisvaltaisena.

Kati Tervo-Niemelän mukaan naisistumisesta ei kuitenkaan nykyisin puhuta yhtä paljon kuin kymmenisen vuotta sitten.

Osasyynä on ehkä se, että nuo-

ret miehet pystyvät somen ansiosien helpommin löytämään kristinuskon luterilaisen päävirran ulkopuolelta.

— Omaksi kristilliseksi yhteisöksi saattaa löytyä sellainen, jossa miehen rooli on isompi. Taustalla ei kuitenkaan tarvitse olla mitään naista alistamaan pyrkivää ajattelua.

”Nykyisin uskonto voi näyttäytyä kiinnostavammalta, koska se on niin selkeästi vapaaehtoisia.”

KATI TERVO-NIEMELÄ

Tervo-Niemelän mukaan seurakunnan olisi hyvä huomioida, mitä se näyttää ulospäin. Työntekijöiden sukupuoli tai ikäerä voi tavallaan vääristyä tiettyyn suuntaan.

— Minusta olisi tärkeää, että seurakuntaan tulisi näkisi ympärillä paljon erilaista ihmisyyttä.

Vähemmistökirkon uskottavuus voi lisääntyä

Suomessa on totuttu näkemään evankelis-luterilaisen kirkon jäsenmäärän lasku erittäin huolestuttavana asiana. Jäsenkato onkin niin nopeaa, että esimerkiksi Helsingissä ev.lut. kirkkoon kuuluu enää alle puolet asukkaista.

Kati Tervo-Niemelä muistuttaa, että vähemmistöasemaan jääneelle kirkolle tulee käteensä myös uusia valttikortteja.

— Silloin kirkkoon kuuluvien uskonnollinen identiteetti muuttuu tavallaan intensiivisemmäksi. Kirkkoon kuulumisen ei ole enää nimellistä, vaan yhä useammin perusteltu ja haluttu valinta.

Kun kirkko ei ole enää enemmistöasemassa, niin sille avautuu mahdollisuus toimia uskottavammin myös vastakulttuurisena vaihtoehtona.

— Kirkko pystyy silloin edustamaan vastavoimaa yleiselle yksilökeskeisyydelle ja relativistiselle elämäntavalle, jossa ei tunnista mitään universaaleja totuuksia.

Tutkimuksiin haastatellut nuoret ovat tuoneet esille sitä, että heidän vanhempiansa ikäluokalla uskonnottomuus on eräänlainen oletusarvo.

— Siinä ei nuorten mielestä ole mitään hienoa tai tavoiteltavaa.

Ankkuri epävarmuuden keskellä

Kysyn haastattelun lopuksi professori Tervo-Niemelältä, millaisia trendejä uskonnollisuudessa voidaan jatkossa olettaa nousevan esiin.

Hänen mukaansa trendien ennakointi on käynyt erityisesti somen vaikutuksen takia yhä vaikeammaksi.

— Perheen uskonnollisen taustan perusteella pystyttiin aikaisemmin pitkälti ennustamaan se, mihin suuntaan nuori siinä asiassa menee. Nyt tämä ei enää päde.

Epävarmoilla ajoilla on tapana lisätä uskonnon suosiota.

Sellaiset ajat eivät maailmassa ole mikään uusi ilmiö. Sen sijaan uutta on se, että sodat ja muut kauhuudet ovat useimpien ihmisten nähtävillä eri välineillä joka päivä.

Vaikutteet ovat myös huomattavasti voimakkaampia, kuin ne ovat olleet aikaisemmin.

— Tämä on yksi tekijä, joka laittaa miettimään elämän tarkoitusta. Kun kaikki muu maailmassa on epävarmaa, niin Jeesus on ainoa pysyvä ankkuri, Kati Tervo-Niemelä pohtii.

VESA KEINONEN

Suomalaiset järjestivät yhteisen messun.

Sammonlahtelaiset ruokajonossa yhdessä 2500 muun nuoren kanssa.

EKUMENIA

Sammonlahden nuoren seurakunnan retki Taizé-yhteisöön

Taizé on ekumeeninen yhteisö Etelä-Ranskan maaseudulla. Taizéen kokoon-tuu parhaimmillaan tuhansia nuoria viikoittain yhteisen rukouksen, hiljaisuuden, palvelun ja yhteisen hauskanpidon äärelle. Helatorstaista alkavana pitkänä viikonloppuna Taizés-ssa oli n. 2500 nuorta. Nuoret olivat pääasiassa Saksasta, Osaallistujia oli tullut myös muun muassa Ranskasta, Sveitsistä, Alankomaista, Kanadasta, Taiwanista, Hongkongista, Unkarista, Puolasta, Serbiasta, Tanskasta, Ison-Britanniasta, Irlannista, Yhdysvalloista ja Suomesta. Suomesta oli Sammonlahden nuorten ryhmän lisäksi nuoria Vuosaaresta Helsingistä sekä Ahve-

nanmaalta. Matka alkoi keskiviikkona aamuyöllä. Vaikka nuoret olivat väsyneitä, matka alkoi tehokkaasti, koska he olivat paikalla Sammonlahden kirkolla jo ennen bussien tuloa. Bussimatkaan oli varattu kolme tuntia, jotta oltaisiin varmasti ajoissa lentokentällä. Bussi-, lentokone- ja bussimatkan jälkeen olimme aika väsyneinä perillä. Majoitus osoittautui aika karuksi, mutta alkujärkytyksen jälkeen nuoret alkoivat sopeutua nuorten paljouteen.

Keskiviikon aikana saatiin ensimmäiset palvelutehtävät nuorille: lounaan tiskit, lounaan valmistelu ja valmistaminen. Muuten keskiviikko meni päivän rutiineihin tottuessa. Päiviä rytmit-

tivät rukoushetket, ruokailut sekä aamu- ja iltapäivisin raamattuhetket. Iltaisin iltapäiväteen jälkeen oli vapaata illalliseen ja rukoushetkeen asti. Vapaaehtoisissa työpajoissa keskityttiin ajankohtaisiin aiheisiin. Rukoushetken jälkeen nuoret kokoontuivat Oyak-nimisellä alueella. Siellä oli pieni kauppa, juoma-automaatteja sekä katettua tilaa ja kivat valot, missä nuoret soittivat musiikkia, tanssivat, lauloivat ja kuluttivat aikaa.

Helatorstaina sai nukkua pidempään, kun aamupala oli vasta 8.45, minkä jälkeen oli messu. Osa nuorista oli heti aamusta valmistele-massa messun jälkeen syötävää lounasta. Lounaan jälkeen alkoivat raamattutyöskentelyt. Pyhäpäivisin ei ole iltapäivän rukoushetkeä. Iltaan jälkeen päivän ohjelma noudatti normaalia aikajärjestystä. Helatorstaina tapasimme muut suomalaiset sekä yhteisössä pitempään palvelevat suomalaiset vapaaehtoiset.

Perjantai oli ainoa tavallinen Taizé-päivä. Kolme rukoushetkeä, ruokailut ja aamulla sekä iltapäivällä raamattutyöskentelyt ja palvelutehtävät. Lounasjonoissa yllätti raekuuro. Rakeet olivat isoja, pikkurillin pään kokoisia. Iltaan rukoushetkessä näkyi se, että Taizés-ssa vietetään joka viikonloppu pää-

siäistä. Perjantai-illan rukoukseen kuuluu kaadetulla ristillä rukouminen. Sen äärellä polvistutaan ja painetaan otsa ristille. Meille kerrottiin, että jos ei ole sanoja rukoulla, niin keho osaa kyllä rukoulla. Ilan rukoushetken jälkeen nuoria kokoontui jälleen Oyakille.

”Iltarukouksessa näkyi se, että Taizéssa vietetään joka viikonloppu pääsiäistä.”

Perjantaina Timo ja Helisa tapasivat suomalaisista vastaavan veljen. Veli Stephenillä ei ollut mahdollisuutta tavata koko ryhmää, mutta matkanjohtajina vaihdoin-me ajatuksia seurakuntaelämästä, nuorten tilanteesta ja mahdollisista tulevista nuorten matkoista Taizéen. Kutsuimme hänet myös Lappeenrantaan vierailulle!

Lauantaina osalla oli viimeiset palvelutehtävät, ja toteutimme vuosaarelaisten kanssa yhteisesti suomalaisen viikkomessun Taizén vanhassa kirkossa. Lauantai-illan rukoushetkessä kaikille jaettiin kynttilät, jotka sytytettiin yhdessä.

Ilta kului nuorilla Euroviisuja seurattessa.

Sunnuntaina helatorstain tavoin oli myöhempi aamupala ja messu. Lounaan jälkeen tapasimme yhdessä veli Lucin. Hän kertoi Taizé-elämästä ja kyseli nuorilta, mitkä ovat heidän intohimonsa ja mitä muistoja he vievät kotiin. Taizén normaalin aikataulun mukaisesti suurin osa nuorista lähti sunnuntaina kotimatalle. Taizé hiljeli -elämästä ja kyseli nuorilta, mitkä ovat heidän intohimonsa ja mitä muistoja he vievät kotiin. Taizén normaalin aikataulun mukaisesti suurin osa nuorista lähti sunnuntaina kotimatalle. Taizé hiljeli -elämästä ja kyseli nuorilta, mitkä ovat heidän intohimonsa ja mitä muistoja he vievät kotiin. Taizén normaalin aikataulun mukaisesti suurin osa nuorista lähti sunnuntaina kotimatalle. Taizé hiljeli -elämästä ja kyseli nuorilta, mitkä ovat heidän intohimonsa ja mitä muistoja he vievät kotiin.

Maanantaiaamuna rukoushetken ja aamupalan jälkeen lähdetiin kotiin. Genevessä vietimme muutaman tunnin ostoksilla. Illalla lensimme koti-Suomeen ja lopuksi aamuyöksi kotiin.

Taizéstä jäimme erityisesti kaipaamaan aamupalasuklaata, pitkää hiljaista rukousta, hiljaista puutarhaa ja veljeä, jonka tapa opettaa Raamatusta sai jokaisen innostumaan. Olemme valmiita palaamaan takaisin.

HANNA-ELISA SIMONTAIVAL,
TIMO LAMPI,
JONNA KILPIÄ,
SATU KUITTO,
EMILIA VAITTINEN

LaatuJalka

Merja Kosonen
Puh. 044 972 5048
www.laatuJalka.fi

Jalkojen hoitoa
koti- ja laitoskäynteinä

JO VUODESTA 1928
Yksilöllistä palvelua 98 vuotta

TOLVANEN OY
HAUTAUSTOIMISTO JA KUKKAKAUPPA

Kauppakatu 53, Lappeenranta • puh. 453 0568
www.tolvanenoy.fi

Voit tilata myös verkkokaupassa
kukkakauppa.tolvanen.ekukka.fi

**Savitaipaleen
Kukka ja Hautaus Oy**

Peltoinlahdentie 32 Puh. 040 718 6153
www.savitaipaleenkukkajahautaus.fi

Ammattitaitoista hautausoimistopalvelua
vuosikymmenien kokemuksella

Nyberg

Kauppakatu 41 Lappeenranta Matinkatu 3 Imlatra Välttie 6 Joutseno

www.nybergov.fi

Etelä-Saimaan kuulo ry tiedottaa:

Kuuloauto Lappeenrannassa 9.6.26 klo 14–17 välisenä aikana satamassa
Täällähän myökiä asutaan -tapahtumassa.

Kuuloauto Joutsenossa Torilla 13.6.26 klo 10–15 välisenä aikana.

Tervetuloa matalalla kynnysellä kuulon tutkimukseen.
Ei ennakkovarauksia.

Lisätietoja tapaamisista ym. löytyy yhdistyksen kotisivuilta,
katso Etelä-Saimaan Kuulo ry
https://www.kuuloliitto.fi/union/etela-saimaan-kuulo-ry

Lappeenranta
0200 60 400

Joutseno
0200 29 101

Imatra
0200 164 64

Etelä-Karjalan Kela-taksi
0800 555 123

KELA-tilaisnumero on maksuton. Käytä numeroa, kun oikeus Kelan korvaamaan taksimatkaan täyttyy. Lue lisää www.kela.fi/taksimatkat

TAKSI SAIMAA Se aidosti paikallinen taksi taksisaimaa.fi

TOIVON IKKUNA & KIRKONKULMA
LÄHETYSKAUPPA, KIRKKOKATU 10

Kesän aukioloajat
Toivon Ikkuna: ma-pe klo 11-15
Kirkonkulma: ma-to 11-16 pe 11-15

USKO, TOIVO JA PULLAKAHVIT. LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

KONFIRMAATIO

RIIPPIKOULU ON kasteopetusta, jonka kesto nykyisin on noin puoli vuotta. Sen aikana nuori saa opetusta kristinuskon keskeisistä asioista ja voi pohtia itselleen tärkeitä kysymyksiä. Nykyisin yhä useampi nuori kastetaan rippikouluiässä, rippikoulun aikana. Rippikoulun voi myös käydä osallistumatta konfirmaatioon. Jos rippikoulu ja konfirmaatio jäävät nuorena käymättä, ne voi suorittaa myöhemmin aikuisena, kun asia tulee uudelleen ajan-kohtaiseksi. Jotkut haluavat käydä rippikoulun ja tulla konfirmoiduksi aikuisena, kun heitä pyydetään kummiksi. Tällöin rippikoulu ja konfirmaatio käydään kotiseurakunnan papin kanssa yksityisesti yhdessä sovitun aika-aulun mukaisesti.

Rippikoulun päätösjuhlaa nimitetään siis konfirmatioksi. Sana tulee latinan sanasta confirmare, joka tarkoittaa vahvistamista. Kun vauva kastetaan, vanhemmat ja kummit lausuvat uskontunnustuksen hänen puolestaan. Konfirmatiossa rippikoulun käynyt tunnustaa itse uskonsa ja yhtyy kirkon yhteiseen uskontunnustukseen läsnä olevan seurakunnan kanssa. Hänet myös siunataan ja hänen puolestaan rukoillaan yhdessä muun seurakunnan kanssa. Meillä Joutsenon seurakunnassa ohjeistetaan, että yksi kummi saa tulla siunaamaan nuorta alttarille yhdessä papin ja muiden rippikoulun ohjaajien kanssa.

Konfirmaatiota vietetään joko sunnuntaina messun eli ehtoollisjumalanpalveluksen yhteydessä tai omana erillisenä messuna muuna ajankohtana. Konfirmaatiota edeltää harjoitus, jossa konfirmaatiomessun kulku käydään läpi yhdessä konfirmoitavien ja rippipapin kanssa. Konfirmaatio on monille jännittävä tilaisuus, ja siksi sen kulku lauluineen ja siirtymisineen on hyvä käydä etukäteen yhdessä läpi. Konfirmaatiomessu kestää usein tunnin kahteen, riippuen konfirmoitavien ja ehtoollisvieraiden määrästä. Tyypillisimmin konfirmaation kesto on lähempänä kahta tuntia. Sen jälkeen konfirmoitu saa rippikoulutodistuksen.

Konfirmaation jälkeen rippikoulun käynyt voi osallistua itsenäisesti ehtoolliselle. Konfirmoitu saa myös oikeuden toimia kummina. Kummin tärkein tehtävä on osallistua kummilapsensa kristilliseen kasvatukseen. 16 vuotta täyttänyt kirkon jäsen saa äänestää seurakuntavaaleissa, ja 18 vuotta täytettyään konfirmoitu jäsen saa asettaa ehdokkaaksi. Näin hän pääsee itse vaikuttamaan seurakuntansa toimintaan. Kirkolliseen avioliittoon vihkimisen edellytyksenä on rippikoulun käyminen, ei konfirmaatio.

SONJA MUJE

Joutsenon seurakunnan seurakuntapastori

MINUN TARINANI

Rippikouluun eläkeiässä

Aikuisrippikoulun käynyt Eija Seppänen konfirmoidaan kesäkuussa.

Rippikouluun meno oli ajatuksenani 14–15-vuotiaana, kuten kaikilla muillakin. Se kuitenkin kaatui siihen, että minä pelkäsin. Ensimmäkin pelkäsin, ettei minulle tule rippijuhlisiin ketään vieraita, enkä tule huomioiduksi. Minulla oli myös kovaa paniikkihäiriötä; en uskaltautunut mennä leireille enkä mihinkään. Olin vähän tuuliajolla, enkä oikein tiennyt, miten se kaikki tapahtuu. Se sitten vain jäi.

Yritelmiä oli sen jälkeen vaikka kuinka monia. Olin erinäisissä yhteyksissä ihmisiin ja hakeuduin välillä pappien puolelle, että ”no nyt minä käyn

sen”. Aina se kuitenkin kaatui siihen samaan asiaan: jännittämiseen ja siihen ajatukseen, ettei juhliin kuitenkaan tule ketään. Se on ollut esteenä, mutta mielessä se on ollut vuosikymmeniä.

Minulla on kuitenkin ollut tietynlainen lapsenusko ihan pikakutyöstä asti. Äiti opetti sen sillä tavalla, että hän puhui paljon Jumalasta, uskonnosta ja siitä, minkälainen Jumala on – että hän on armollinen ja kaikkea tällaista. Se jäi minun alitajuntaani; se oikeus armoon ja se, että Jumala oikeasti on armollinen. Vaikka maailmassa olisi mitä, niin armon myötä saa synnit anteeksi, kun pyytää

Ulla Junell

Eija Seppänen viettää rippijuhliaan 10. kesäkuuta.

oikeasti ja sydämestään.

Minulla oli onni saada elämäni sairaalapastori **Ulla Junell**, jonka kanssa puhuimme paljon muustakin kuin uskon- nosta, ihan elämän asioista. Siinä rupeesi pikkuihljaa pyörimään päässä ajatus, että mitä tähän jos nyt. Vieläkin araste- lin kovasti pitkän aikaa.

”Sitä on odottanut koko elämänsä ja nyt se viimein tapahtuu.”

EIJA SEPPÄNEN

Eräänä sunnuntaina katse- lin jumalanpalvelusta – minulla on tapana katsella niitä aamu- isin sohvalta ollessani. Siinä taisin sanoa Ullalle, että ol- sikohan nyt aika käydä se. Tun- sin oloni niin turvalliseksi. Mut- ta sitten rupeesi jännittämään: enhän minä osaa mitään, jaa-

kö päähän mitään ja saako ol- la oma itsensä? Ulla sanoi, et- tei pidä hätäillä mistään, kaik- ki järjestyy.

Aikuisten rippikoulussa olem- me käyneet läpi Raamattua, us- kontunnustusta, Herran siu- nausta ja kaikkea, mitä siihen kuuluu. Kun Raamattua on se- lattu, on katsottu, mitä eri ta- pahtumat merkitsevät ja mis- tä mihinkin on tultu. Se on ollut ihan älyttömän mielenkiintoista – kuin parastakin dekkaria lukisi!

Rippijuhlat ja konfirmaatio pidetään kotonani 10. kesä- kuuta. Se on aivan ihanaa. Si- tä on odottanut koko elämän- sä ja nyt se viimein tapahtuu. Pääsee siihen yhteyteen ja saa tavallaan kaiken irti. Usko tulee siinä sitten täydelliseksi. Olen pyytänyt paikalle minulle tär- keitä ihmisiä.

Haluan myös osallistua kir- kolliseen toimintaan muuten- kin kuin vain käymällä kirkos- sa. Olen esimerkiksi innostu- nut lukemaan Raamattua taas uudelleen ja saanut ystäväni- kin mukaan raamattupiireihin.

Kesän tilaisuudet Lappeen seurakunnassa

Musiikkitapahtumat

Lappeenrannan Musiikkiopiston kesämuusikot arakisoin 1.-5.6. ja 8.-12.6. ma-pe klo 12 Lappeen Marian kirkossa, Valtakatu 35

Lounasmusiikkia keskiviikkoisin 17.6.-26.8. klo 12 Lappeen Marian kirkossa, Valtakatu 35.

Hartaudet ja hautausmaakävelyt Lappeenrannan hautausmailla

Katso erillinen ilmoitus tästä lehdestä.

Muut tilaisuudet

Arkipäivän ehtoollinen Lappeen Marian kirkossa keskiviikkoisin klo 11, Valtakatu 35.

Virsiseurat Pätärin talomuseolla ke 17.6. klo 18, Mätöntie 36, Ylijärvi.

Teemu Muuri ja Johanna Sientola.

Kansantaulukirkko juhannusaaton Nuijamaan kirkossa pe 19.6. klo 18.

Tassiantie 9. Tarjoilua. Teemu Muuri ja Johanna Sientola.

Maakirkko Salpalinjalla Hostikassa su 12.7. klo 13

Hostikantie 28. Mika Lehtola ja Arttu Ahovaara.

Vainikkalan kesäkirkko Vainikkalan kesäteatterilla, ke 15.7. klo 12. Rikkiläntie 47. Mika Lehtola.

Kansantaulukirkko Ylämaan kirkossa su 26.7. klo 13, Koskentie 1. Kirkkokahvit.

Mika Lehtola ja Johanna Sientola.

Maakirkko Pätärin talomuseolla su 2.8. klo 10, Mätöntie 36. Koulun lähtevien siunaus. Pätärin päivä. Mika Lehtola ja Johanna Sientola.

Kouluun lähtevien siunauskirkko Lappeen Marian kirkossa, ke 5.8. klo 18.

Valtakatu 35. Mika Lehtola ja Johanna Sientola.

Messu Nuijamaan kirkossa, su 9.8. klo 13, Tassiantie 9. Koulun lähtevien siunaus. Mika Lehtola ja Arttu Ahovaara.

Laurinpäivän messu Kauskilan Kappelinmäellä ma 10.8. klo 18.

Ritva Tamminen ja Johanna Sientola.

Lappeen kotiseutumessu Lappeen Marian kirkossa, su 16.8. klo 10. Valtakatu 35.

Mika Lehtola, Teemu Muuri ja Riina Tölli.

Messu Nuijamaan kirkossa su 30.8. klo 13, Tassiantie 9. Nuijamaalla 50 v. sitten rippikoulunsa käyneiden kirkkopyhä. Tapaaminen seurakuntasalilla.

Teemu Muuri ja Johanna Sientola.

Messu Ylämaan kirkossa, su 20.9. klo 10. Koskentie 1. Ylämaalla 50 v. sitten rippikoulunsa käyneiden kirkkopyhä. Tapaaminen seurakuntasalilla.

Mika Lehtola ja Riina Tölli.

MIKÄ ON ROVASTI?

Pappi, lukkari, talonpoika, kuppari. Nehän ovat kaikki ammatteja, mutta rovasti ei ole ammatti vaan arvonimi. Kysymys pitäisi ehkäpä muotoilla niin, että kuka on rovasti?

Rovastin arvonimen yleensä saa yli viisikymmentä vuotta saavuttanut pappi, joka on jollakin tapaa ansioitunut tehtävässään. Kaikki yli viisikymmentä vuotta täyttäneet papit eivät saa rovastin arvonimenä, sillä piispa voi nimetä neljän vuoden aikana yhden arvonimen kutakin alkavaa kolmeakymmentä hiippakunnan pappia kohden. Mikkelin hiippakunnassa tämä tarkoittaa neljää tai viittä nimeämistä vuosittain.

Rovastin lisäksi on lääninrovasti, kenttärovasti ja tuomiorovasti. Nämä ovat virkoja. Näistä lääninrovasti on kirkkoherra, joka toimii piispan ja tuomiokapitulin apuna. Kenttärovasti taas on puolustusvoimien kirkollisessa työssä toimivan papin arvonimi ja tuomiorovasti on tuomiokirkoseurakunnan kirkkoherra. Meidän hiippakunnassamme tuomiokirkkoseurakunta on Mikkelissä ja siellä on hiippakuntamme tuomiorovasti.

Leikkimökkikirkon pyhäkoulut

Sunnuntaisin klo 10

LAPPEEN MARIAN KIRKKO VALTAKATU 35

Kesäkuu

7.6. | 14.6. | 28.6.

Heinäkuu

5.7. | 12.7. | 19.7. | 26.7.

Elokuu

2.8. | 9.8. | 16.8. | 23.8. | 30.8.

Laulua, leikkiä mukavaa yhdessäoltoa ja pieni ”lapsenkokoinen” kirkkohetki.

Tarjolla myös mehut ja keksit. Lapset saavat oman kirkkopassin ja tarran.

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

Lasten ja isovanhempien leiri

TUOSAN LEIRIKESKUS
VEHKATAIPALEENTIE 520

Mukavaa yhteistä ohjelmaa ja hiljentymistä hyvän ruuan ja seuran äärellä.

Lisätietoja
anja.kytola@evl.fi
p. 040 312 6542

**Yötä päivää
3.-5.8.2026**

Hinta
65 €/isovanhempi
45 €/lapsi
alaikäraja 5 vuotta

Ilmoittautuminen
1.6. klo 17 alk. -19.7.2026
<https://urly.fi/48U>

LETTUJA JA RUKOUSTA

KUN OLIN lapsi, vietin paljon kesäpäiviä siskoni ja Jerry-serkkuni kanssa isovanhempieni kesäpaikalla Hirvensalmella Puulaveden rannalla. Nuoruudessani nautin kesän lomapäivistä maalaisserkkujeni luona Savitai-paleella Salajärven rannalla. Mukana maalla oli heinänteokoikaan välillä myös kavereitani kaupungista. Noina kesinä uitiin ja saunottiin, leikittiin ja pelailtiin, tiikuttiin ja retkeiltiin, poimittiin marjoja, kalastettiin ja istuttiin nuotion ääressä monet illat. Iltaisin valvottiin myöhään ja juteltiin ihastumisista ja tykkäämisistä ja muista elämän tärkeistä asioista.

Seurakunnan nuorisotyöntekijöille kesä on aktiivista työaika. Kun olen kertonut ystävilleni toistaksi, että minulla on kesän alussa lastenleiri, ennen juhannusta yksi rippileiri ja heinäkuussa toinen rippileiri, se kuulostaa monen korvaan suorastaan idylliseltä. ”Siullahan on pelkkää lomaa koko kesä!” Onhan se hienoa viettää aikaa lasten ja nuorten kanssa järven rannalla, saunaa ja uida, ulkoilla ja leikkiä, istua iltanuotiolla ja laulaa kitaran säestyksellä Tilkkutäkkiä ja Evankeliumia.

Toki ennen leirejä on ollut pitkä talvi ja kevät rippikoululaisten kanssa: messuja, ripariralli, lauluilta ja muita kokouksia. Leirejä on suunniteltu huolellisesti työkalareiden ja isosten kanssa. On pidetty yhteyttä nuoriin ja perheisiin ja on huolehdittu, että kukin nuori on hoitanut talvikauden rippikoulutehtävänsä ja käyntinsä.

Työssäni seurakunnan leireillä on minulla ollut monta eri tehtävää. Olen saanut olla leikkikaveri, ohjaaja, äiti, opettaja, järjestysvalvoja, ohjelmantuottaja, sairaanhoitaja, uimavalvoja, näyttelijä, kasvattaja, sielunhoitaja, pelikaveri, salapoliisi, kuuntelija ja välillä ”tylsä” aikuinen, joka kielittää jonkin kivan, mutta oikeasti liian vallattoman tekemisen. Rajat ovat rakkautta.

Ensimmäisellä rippileirilläni jokunen vuosi sitten Rymättylän Kunstenniemiessä olin iltaa viettämässä meren rannalla rippikoululaisten kanssa. Tyttöset olivat saunomassa, ja olin poikaporukan kanssa nuotiopaikalla tai kinaämpäriä ja lettupannujen kanssa. Käänsin monen vuosikymmenen kokemuksella lettuni heittämällä sen ilmaan pitkävärtisellä lettupannulla. Kerroin nuorille, kuinka aikoinaan Ruut-isoäitini oli opettanut meitä lap- sentlapsiaan paistamaan lettuja nuotiolla.

Yksi iloinen ja eloisa nuorimies, Artturi, katsoi minua silmiin ja kysyi: ”Orkkuli, voisiks sää olla mulle se isoäiti, joka opettaisi mut heittämään lettua?” Ja minähän ope- tin hänet ja kaikki muutkin halukkaat. Voi sitä riemua, kun 14–15-vuotiaat turkulaisnuoret kokeilivat ja lopulta myös onnistuivat letunheittämisessä.

Tänäkin kesänä odotan innolla yhteisiä nuotioiltojamme leireillä lasten ja nuorten kanssa. Yhdessä lettutaik- nan tekeminen, nuotion sytyttäminen, makkaran ja let- tujen paistaminen, mustikkametsässä käyminen ja var- sinkin se yhdessä oleminen ovat kesän huippuhetkiä. Siinä samalla tulee luontevasti jutella elämän eri asioista.

Ruut-isoäitini myös rukoili meidän lastenlastensa puo- lesta. Sitä samaa olen saanut olla tekemässä, kun ru- kouksissa olen saanut tuoda taivaallisen Isämme luok- se myös kaikki tulevan kesän lastenleiriläiset sekä rip- pikoululaiset.

”Illoitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kai- kesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta.” (1. Tess. 5:16–18)

Iloa, varjelusta ja siunausta kesäpoluillenne!

ORKKULI KUISMA
nuorisotyön ohjaaja, Lappeen seurakunta

KIRJA-ARVIO

Antti Vanhanen palasi Tapanaisen papereihin kirjana

”Ei sivullisille näitä papereita.”

Lappeenrantalainen eläke-rovasti, teologian tohtori **Antti Vanhanen** menetti Suomen kansalaisodas-sa 1918 isoisänsä **Jooseppi Vanhasen**, jonka surmaaminen liittyi Lappeen Pontuksen Vennäisten-pellon tapahtumiin 25.4.1918. Tähän tapahtumaan liittyi myös samana päivänä päivän työstä todennäköisesti palanneiden 20 muun työntekijän surmaaminen. Sotatuomari **Toivo Tapanai-sen** tekemät tai teettämät arkis-tot kertovat tästä sekä monista muista kevään 1918 tapahtumis-ta Etelä-Karjalassa, Lappeenran-nassa ja Viipurissa. Antti Vanha-nen tutustui näiden Tapanaisen papereiden koko laajuuteen mo-nien vaiheiden jälkeen vuosina 2024–25.

Vanhanen koosti tutkimuksis-taan myös omakustanteisen kir-jan nimellä ”Ei sivullisille näitä papereita”. Ne ovat Toivo Tapa-naisen jälkeensä jättämät pape-rit.

Hänen muistiinpanojensa etu-sivun otsikkoon kiteytyy arkisto-aineiston sisältö: Erilaisia tietoja kapinasta. Ei sivullisille näitä pa-pereita. Sivun lopulla merkintä: Ei saa näyttää kirjanpitäjälle ja Ellil-le. Toivo Tapanainen.

Kuka oli sitten Toivo Tapanai-nen? Hän oli varatuomari ja vuo-den 1918 kansalaisodassa halli-tuksen joukkojen sotatuomari ja johti sodan jälkeen punavankien tutkintaosastoa.

Lappeenrannan kaupunginar-kistossa oleva aineisto on nyt di-gitoitu ja kansioitu. Paperisena ai-neistoa on A3-koossa molemmin puolin paperia 225 sivua. Mus-teella kirjoitetusta kaunokirjoitus-tekstistä saa hyvin selvän, joskin siellä on muun muassa samoja nimiä moneen kertaan.

”Kansakunta ei voinut jatkaa näin ja elää kostossa.”

— On todennäköistä, että ai-neisto on koottu luetteloksi kesän 1918 jälkeen muutaman vuoden aikana eri lähteistä jatkosodan päätyttyä vuoteen 1946 asti. Se-kavien lähteiden joukossa on sel-laisiakin tietoja kuolleista, joita ei ole siirretty lopullisiin luetteloi-hin. Aineiston syntyperä jää sel-vittämättömäksi, mutta sen mys-tisyys houkuttelee, kirjoittaa An-tti Vanhanen. Aineisto sisältää sa-toja ja satoja nimiä. Huomionar-voista on myös se, että monen nimen edessä korostetaan am-muttavan ideologista ominai-suutta useasti koston hengessä ja jopa pilkkaavasti. Tällaisia ovat esimerkiksi ... oli kiihkeä punikki,

Keijo Martikainen

Eläkkeellä oleva teologian tohtori Antti Vanhanen tutki Toivo Tapa-naisen arkistoja, joissa oli käsky ”Ei sivullisille näitä papereita”.

tunnettu punaisten kannattaja tai tunnettu sahanpolttaja.

Vanhanen käsittelee tutkimuk- sessaan molempien osapuolien tapahtumia ja tekoja. Hän tuo myös esille surmattujen, vangit-tujen sekä surmaajien nimiä. Tun-netuimpia ammuttuja olivat aina-kin joutsenolainen kansanedus-taja **Sofia Hjulgren** ja punaisten sotapäällikkö **Viktor Ripatti**. Pu-naisten surmaamia kansanedus-tajia olivat lainatussa dokumen-tissa esille tulleet **Antti Mikkola** ja **Ernest Saari**.

Nykyään vaimonsa omaishoi-tajana toimiva Antti Vanhanen kävi tutkimuksissaan läpi myös eri pitäjien tapahtumia ja työvä-enyhdistysten jäsenten teloituk-sia sekä paikkakuntien suojelus-kuntien kokoonpanoja. Viipurin läänin maaherra **Antti Hackzell** määräsi heinäkuussa 1918, että tuli laatia kuntakohtaisesti sel-vitykset sodan kaikista uhreista.

Toukokuussa 1918 tuli laki val-tiorikosoikeudesta, joka korvasi kenttäoikeuksien summittai-set tuomiot. Perustetut vankilei-rit täyttivät ja muun muassa Lap-peenrannan vankileirillä meneh-tyi 769 punaista teloitettuna tai erilaisiin tauteihin.

Lappeenrantaan tuotiin myös muualla vangittuja punakaartilai-

sia. Heitä tuotiin Viipurista, Äyrä-päästä, Rättijärveltä ja Hämees-tä. Tilojen ahtaus, huono hygie-nia ja nälkä olivat kroonisias on-gelmia. Tässä kohtaa nousi mo-nien mieliin humanitaarinen ajat-telu. Kansakunta ei voinut jatkaa näin ja elää kostossa.

Niinpä melko nopealla aikatau-lulla eduskunta säätäi 18.6.1918 lain, jonka seurauksena noin 60 prosenttia yli 40 000 tuomiosta muuttui ehdonalaisiksi. Valtio-rikosoikeuksien osastoja oli eri kaupungeissa. Ne jakoivat tuo-mioita eri paikkakuntien kansa-laisille.

— Tapanaisen aineistosta ei käy selville, miksi heitä tuotiin Lappeenrantaan. Kyllä mainitaan muualla teloitettuja ja kuolleita, mutta ”mákeen” ammuttu ei ker-ro teloituspaikkaa, kirjoittaa Vanhanen.

Sotatuomari Toivo Tapanainen oli jossain toimintansa vaihees-sa tuonut itseään esiin, mutta asioiden tapahtumavirrassa esil-le tulemiset loppuivat. Hän hilje-ni ja kirjoitti, että valtakunnan etu menee aina yksityisen edun edel-le ja totesi: ”Ne jotka puhuvat ja kirjoittavat – eivät tiedä – ne jotka tietävät, eivät tee kumpakaan.”

KEIJO MARTIKAINEN

Atso Suopanki

SEURAKUNTAVAALIT

Luottamus-henkilön tärkeä tehtävä

Seurakuntien luottamushenkilöt päättävät asioista, jotka vaikuttavat niin kirkkoon kuuluviin kuin kuulumattomiinkin lappeenrantalaisiin.

Aнна Kärri on työ-s-kennellyt vajaat kaksi vuotta koulu-tuksen ja nuoris-o-alan osaamisen asiantun-tijana nuorisooalan kattojär-jestö Nuorisooala ry:ssä.

— Tarkoituksenamme on ajaa nuorille parempaa tu-

levaisuutta ja maailmaa se-kä puolustaa nuorisooalan intressejä niin järjestöissä kuin seurakunnissakin.

Hän työskenteli lähes 17 vuotta seurakunnan nu-orisotyönohjaajana ennen siirtymistä muihin tehtä-viin. Hän on halunnut aina

Nuorisotyönohjaajana aiemmin toiminut Anna Kärri palasi luottamus-henkilönä seurakunnan toimintaan.

esimerkiksi diakonia- tai lähetyk-s-työhön liittyviä päätöksiä, asiois-ta pitää ottaa itse selvää.

Lapsiin ja nuoriin panostamalla edesautetaan Kärin mukaan sitä, että seurakunnassa on myös tu-levaisuudessa jäseniä.

— Nuorten usko tulevaisuu-teen on romahtanut. Tämän vuok-si meidän tulee tehdä yhdessä nuorten kanssa päätöksiä, jot-ka vahvistavat toivoa ja palautta-vat uskoa tulevaisuuteen. On tär-keää, että seurakunta on yhteisö, jossa kaikille on tarjolla jotakin.

Hän näkee Itä-Suomen tilan-teen haastavana muutenkin kuin kirkon näkökulmasta.

— Tähne ei muuteta, ja työll-i-syystilanne on heikko. Kirkolla on lisäksi ollut jo pitkään rekrytointi-haasteita.

Tilanne vaatii hänen mukaan-sa aktiivista ennakointia ja toi-mintaa.

— Se ei ratkea pelkästään sääs-tämällä. Jos säästämme emme-tee oikeita asioita, joudumme kohta leikkaamaan uudestaan. Se vaatii työnteon ytimen tarkas-telua: miksi olemme olemassa? Meidän pitää uskaltaa kehittää olemassa olevaa ja luoda uutta. Tämä voi tarkoittaa myös sitä, et-tä jostain vanhasta ja tutusta on luovuttava.

Kirkko tekee paljon yhteiskun-nallista työtä ja luottamushen-kilöt arkisia ja talouteen liittyviä päätöksiä, jotka voivat olla kau-kana hengellisen elämän harjoit-tamisesta.

— Lappeenrannan alueella on paljon kirkon tuottamia palve-luita, joita kuntalaiset käyttävät, vaikka eivät välttämättä kuuluisi kirkkoon tai ajattelisi, että tämä on kirkon toimintaa.

Asioihin vaikuttamaan halua-vien kannattaakin lähteä ehdolle seurakuntavaaleihin.

— Jos haluaa kirkkoon muutos-ta, tehdään se parhaiten sisältä-päin. Mikään ei muutu eroamal-la kirkosta tai huutelemalla so-messa.

ATSO SUOPANKI

KOLUMNNI

KUKA KOKOAISI SÄRKYNNEEN PALAPELIN UUDELLEEN?

HIILJATTAIN VIETETTIIN helluntaita eli kirkon synttäreitä, kolmanneksi suurinta juhlapyhäämme. Seitsemän viik-koa Jeesuksen kuoleman jälkeen galilealaiset oppivat yhtäkkiä puhumaan kaikilla kielillä, mikä oli siinä mää-rin yllättävää, että noin 3000 henkeä halusi tulla kaste-tuksi kirkon jäseniksi ja syntyi ensimmäinen seurakunta. Sittemmin uusia ”kirkkoja” on tupsahdellut tuon tuosta ja kirkkohistoria on tunnetusti täynnä kahtiajakoa ja dra-matiikkaa. On kaunis ajatus puhua ”kirkosta” yksikössä, mutta yhteenkuuluvuuden tunne on keskuudessamme harmittavan katoavaista. Parituhatta vuotta sitten pe-rustettu kirkko on nykyisin varsin pirstaloitunut. Jo var-sin varhain puhuttiin kirkon kahtiajaosta, nykyisin erilai-sia kristinuskon alaluokkia ja kuppikuntia on pelkästään Suomessa kymmenittäin.

Mikään lakihan ei varsinaisesti estä meitä jokaista pe-rustamasta omia kirkkojamme. Halutaanko jumalan-palveluselämään mukaan enemmän zumbaa vai joo-gaa? Suodaanko mahdollisuus solmia avioliitto kaikille vai valittaisiinko onnekkaat arpomalla? Sopsisiko ehtool-lisleiväksi ruiseipä vai rieska? On kiusallisen ilmeistä, et-tei vahvuutemme historiassa ole selvästikään ollut nä-kemyserojen hyväksyminen ja ykseyden vaaliminen. Kir-kon tulevaisuus loistaisi kirikkaampana, jos ihmiset tuli-sivat yhteen jatkuvan eriytymisen sijaan. Ja vaikkei fyy-sisesti haluaisikaan istuutua samaan ehtoollispöytään joogaavan lähimmäisen kanssa, voisi ajatuksen tasolla pyrkiä etsimään ennemmin niitä tekijöitä, jotka yhdistä-vät kaikkia kristittyjä. Jotta kirkko säilyy vahvana ja vaiku-tusvaltaisena tekijänä, ei kovin moneen riitaan ja jakau-tumiseen ole enää varaa. Kaikille avoimet ovet ja avoin keskusteluilmaapiiri on vähintä mitä omalta seurakunnal-tani toivon, tämä vinkkinä Teille arvon tulevat seurakun-tavaaliehdokkaat.

Miltä sinusta tuntuisi ajatus yhdestä, aidosti kaikkien yhteisestä kirkosta? Kirkosta, johon mahtuu erilaista ajattelua ja jossa lähimmäisen näkemyksiin suhtaudu-taan kunnioituksella. Kirkosta, jossa yksilö voi valita, mit-kä asiat juuri hänen elämässään painottuvat ja miten. Ei kaikkien ole pakko osallistua salsa- tai joogamessuun, mutta jatkuvan valituksen ja riidanhakuisuuden voisi kirkkotalilla kieltää.

ELMO

Seurakuntavaalit
15.11.2026

anna
äänesi
kuulua

ASETU
EHDOLLE
15.9.2026
MENNESSÄ

HYVÄNOLON LEIRI AIKUISILLE

”Siunausta, sisua ja saunomista”

TUOSAN LEIRIKESKUKSESSA,
VEHKATAIPALEENTIE 520

Ohjaajina:
Lea Tuuva-Kultanen
Nina Lähde ja Maarit Hirvi

Hinta 70 euroa
Ilmoittaudu mukaan 3.6.- 30.8.2026
https://urly.fi/48fm

Osallistujilta edellytetään normaalia liikukumiskykyä.

Tiedustelut: maarit.hirvi@evl.fi/040 312 6502

2.-4.10.
2026

LAPPEENRANNAN
EV. LUT. SEURAKUNNAT

Etelä-Karjalan Kela-taksin
maksuton tilausnumero:

0800 02187

Palvelevat paikalliset kuljettajat 24/7

Taksi-Päijänne Oy
yhteistyössä:

MENEVÄ

Löydä uusi näkökulma luomakuntaan – oletko valmis katsomaan maailmaa toisin?

Mitä jos luonto ei olekaan vain ympäristö – vaan jotain, josta emme voi koskaan astua ulos?

STEP-opintokeskuksen ekoteologinen webinaarisarja tarjoaa tuoreita näkökulmia ajatteluun ja arkeen luomakunnan hyväksi. Kyse ei ole vain ilmastosta tai kierrättämisestä, vaan kristillisen uskon ytimestä. Ihminen ei ole luomakunnan keskipiste, eikä myöskään sen ulkopuolella, vaan on erottamaton osa kokonaisuutta, jossa kaikki on yhteydessä toisiinsa.

Luomakunta on pyhä – tarvitaan ajattelun muutosta

Ekoteologia ei ole vain yksi teema muiden joukossa, vaan se herättelee koko kristillisen ajattelun uudistumista. Ytimessä on mielenmuutos, kut-su nähdä maailma toisin.

Keskeistä on ajatus kääntymisestä pois kulutuskeskeisyydestä kohti elämää kunnioittavaa suhdetta luomakuntaan - kohti yhteyttä.

Kun luomakunta nähdään pyhänä, muuttuu myös ihmisen toiminnan raja. Tällöin luonto ei ole pelkkä resurssi, vaan Jumalan läsnäolon paikka. Ihminen on luotu kumppanuuteen toisten luotujen kanssa.

Muutos alkaa ihmisestä – ja laajenee kaikkeen

Ekoteologinen ajattelu kuvaa muutosta laajenevina kehinä:

- ensin ihminen itse
- sitten ihmissuhteet ja yhteisöt

- lopulta koko yhteiskunta ja luomakunta

Kysymys on siitä, miten elämme ja mitä pidämme arvokkaana. Vaikutukset ulottuvat koko luomakuntaan.

Katse tuleviin sukupolviin

Millaisia valintoja tekisimme, jos ajattelisimme seitsemän sukupolvea eteenpäin?

Ekoteologinen ajattelu kut-suu arvioimaan päätöksiä pitkällä aikavälillä – ei vain oman elämän, vaan tulevien sukupolvien näkökulmasta.

Toivo syntyy yhteydestä

Ekokriisin keskellä tarvitaan muutakin kuin tietoa. Tarvitaan kokemusta yhteydestä, merkityksellisyyttä ja toivoa – sekä konkreettisia tekoja, jotka vievät maailmaa kohti hyvää.

Kristillinen perinne muistuttaa, että pienilläkin teoilla on merkitystä.

Tule mukaan

Webinaarisarja tarjoaa tilan pysähtyä, oppia ja oivaltaa yhdessä.

Se kutsuu katsomaan maailmaa uudella tavalla – ja löytämään oman paikan osana elämän suurta kokonaisuutta. Tule kuulolle. Saatat nähdä luomakunnan – ja itsesi – toisin.

Lähteet: Viljelystä ja varjelusta eteenpäin – Luomakunnan kumppanuuden teologiaa webinaarisarja (webinaaritalenne 16.3.2026). Ekoteologiaa juurta jaksain, Pauliina Kainulainen (Kirkkohallitus, 2025).

Kohti luomakunnan kumppanuutta

Ekoteologinen webinaarisarja kutsuu pohtimaan ihmisen ja muun luomakunnan välistä suhdetta kristillisen uskon näkökulmasta. Webinaarisarja on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Lappeenrannan seurakunnat järjestävät webinaarikatsomoita ja keskustelutilaisuuksia STEP-koulutuksen webinaarien pohjalta.

Syksyn 2026 ohjelma

Ma 31.8.2026, Kirkonkylmä, Lappeen seurakuntatalo (Kirkkokatu 10, katutaso) klo 17.30 alkaen, verajinä Tuija Aartolahti ja Jaana Pussinen. *Me ja muut eläimet – kristillisen eläin-teologian päivitys.* Alustaja teologi ja taiteilija Limppu Witick. Kommenttipuheenvuoro Tero Matilainen

Syksyn muut webinaarit

(päivämäärät tarkentuvat):

- Luomakunnan kytkeytyneisyys ja ihmisen paikka osana kokonaisuutta
- Syvempi ekoteologia – uskon ydin ja luontosuhde
- Mielenmuutos ja kestävä elämäntapa kristillisestä näkökulmasta (Sarja sisältää sekä jo toteutuneita että tulevia teemoja.)

Lisätiedot
Seurakuntien verkkosivuilta – Kohti luomakunnan kumppanuutta

TYÖNTEKIJÄ HARRASTAA

Matkustelua ilman kiirettä

Jari ja Maarit Berg vaihtavat lomillaan maisemaa.

Lähetyskasvatussihteeri **Maarit Berg** ja hänen miehensä, projektkoordinaattori **Jari Berg**, ovat valmis tautumassa edessä häämöttävälle lomamatkalle Vietnamiin.

— Aikoinaan, kun olin töissä Tansaniassa, yhdelle työkaverille kuului kehitysyhteistyöprojekti Vietnamiissa ja hän kertoi siitä. Olemme puhuneet, että siellä olisi ihan hienoa käydä, Jari kertoo.

Pariskunnan kolmen pojan aikuistuttua Bergit matkustavat yleensä joko kahdestaan tai ystävien kanssa.

He ovat käyneet vuosien varrella noin 50 eri maassa.

— Todella harvoin sattuu niin, että menemme kahta kertaa samaan paikkaan.

Jari vastaa matkajärjestelyistä, kuten matkalippujen ja hotellien varaamisesta. Matkustaminen ei ole halvin harrastus, mutta vastapainona Bergit eivät ole ikinä hankkineet esimerkiksi kesämökkiä tai venettä.

— Emme tee mitään kauhean ihmeellistä matkoilla. Enemmänkin nähdään, koetaan ja aistitaan asioita.

Majoituksenkaan ei tarvitse olla viiden tähden hotelli, kunhan se on hyvällä paikalla ja sisältää aamiaisen.

Bergeillä oli aiemmin matkailuauto, jolla he kiersivät kaikki Suomen kunnat läpi, kun korona-aika sulki ulkomaille reissamisen pois. Sitten he ovat myyneet sen pois ja keskittyvät ulkomaanmatkailuun.

”Kaikista parasta on mennä torille istumaan kahvikupin kanssa ja katsoa ihmisiä.”

MAARIT BERG

— Olemme ajatelleet niin, että sitä ei tiedä, kuinka kauan ollaan elossa ja terveenä, niin pitää nyt mennä, Maarit toteaa.

— Sitten kun mahdollisuus matkustaa loppuu, me lopetamme.

Leppoisa loma

Bergit ovat oppineet kantapään kautta laittamaan laukuihinsa toistensa vaatteita siltä varalta, että toinen niistä eksyy matkalla.

— On käynyt niinkin, että matkalaukut ovat tulleet perille vas-

DIAKONIAITYÖ

Leikkikentiltä saa myös ruokaa kesän aikana

Lappeenrannan seurakuntien diakonia-työ järjestää kesän aikana leikkipuistoruokailuja Lappeenrannan seurakunnan alueella. Leikkipuistoruokailuja järjestetään maanantaisin kesä-heinäkuun aikana klo 11–12. Leikkipuistot ja ajankohdat löydät oheisesta mainoksesta tai lappeenrannanseurakunnat.fi-sivulta tai seurakuntien yhteisiltä some-kanavilta.

Idea on lähtöisin Etelä-Suomen leikkikenttäröokailuista. Esi-merkiksi Helsingissä on järjestetty vastaavia ruokailuja jo vuosia.

Tarjottava ruoka tulee Tuosan leirikeseuksen keittiöstä ja paikalla on diakonia-työn lisäksi varhaiskasvatuksen ja Lappeenrannan seurakunnan työntekijöitä.

Millaisilla odotuksilla kesään, Lappeenrannan seurakuntien diakonia-työntekijä **Marjo Hänninen**?

— Mehän odotamme nälkäisiä lapsia omien astioidensa kanssa. Hyviä kohtaamisia turvallisessa ilmapiirissä, helpotusta perheiden arkeen ja mukavaa yhdessä tekemistä.

Ruokailujen linjauksena on, että lapset saavat ensin ruokaa ja aikuisille annetaan lasten jälkeen, jos ruokaa on. Kesäkuussa (ensimmäisellä kierroksella) ruokana on makaronilaatikko ja hei-

näkuussa kanakiusaus.

Leikkikenttäröokailu toteutetaan tänä kesänä lahjoitusvaroin. Työntekijöitä kahden kuukauden aikana on mukana yhteensä 10. Henkilöt vaihtuvat eri kerroilla. Paikalla on aina myös diakonia-työntekijä.

Toiminta on saanut jo etukäteen positiivista ja ilahtunutta palautetta ympäri Lappeenrantaa aikuisia kohdattavissa.

— Tiedostamme tämän päivän taloudelliset haasteet, joita lapsiperheet erityisesti kohtaavat ja haluamme tällä tavoin tukea perheitä taloudellisesti.

Lappeenrannan seurakuntien varhaiskasvatuksen ohjaaja **Eli-na Joona** odottaa mukavia kohtaamisia perheiden kanssa ke-säaikaan, mutta myös palautetta siitä, kannattaako kokeilua jatkaa tulevina vuosina.

— Positiivista innostuneisuutta on ollut aistittavissa. Toivottavasti ilmoittelumme saavuttaa perheet ja saamme paljon vierailijoita, toivoo Joona ja toivottaa kaikki tervetulleiksi viettämään hetki aikaa yhteisen ruokailun äärellä.

EIJA FABRITIUS

Kesän avoin toiminta

Ma 15.6. klo 10-12 Perhekahvila Helmi keskusta

Ti 16.6. klo 13-15 Kesän puuhahetki Myllysaarella

Katso lisämainos.

To 18.6. klo 10-12 Perhekahvila Helmi keskusta

To 6.8. klo 10-12 Perhekahvila Helmi keskusta

To 20.8. klo 12-15 Vauvakahvila Helmi keskusta

Tervetuloa mukaan!

LAPPEENRANNAN
EV. LUT. SEURAKUNNAT
VARHAISKASVATUS

Lappeenrannan kirkon KESÄKONSERTIT

Ti 30.6. klo 18

Emmi Kaijansinkko, laulu & Pinja Husu, piano

Konsertti juhlistaa duon 20-vuotista taivalta ohjelmistolla, jossa kuullaan yksinlauluja ja aarioita mm. säveltäjiltä Merikanto, Sonninlen, Debussy ja Verdi.

Ti 14.7. klo 18

Anton Seppänen, urut

Konsertissa kuullaan mm. saksalaista ja ranskalaista barokkimusiikkia sekä yksi uudempi teos. Konsertin säveltäjinä Bach, Buxtehude, Fischer, Balbastre ja van Oortmerssen.

Ti 4.8. klo 18

Eepi Ursin, laulu ja piano

My Finnish Soul vol. 2-levynjulkaisukonsertti. Yhdysvalloissa asuva laulaja-lauluntekijä Eepi Ursin juhlistaa uutta albumiaan Lappeenrannan kirkossa.

Ti 18.8. klo 18

Jonna Imeläinen, Reetta Mörttinen ja Kaisa Sidoroff

Rakastetun lauluntekijän tuntuja sekä vähemmän tunnettuja helmiä eri vuosikymmeniltä. Lauluja rakkaudesta, uskosta, luonnosta ja kotimaasta.

VAPAA PÄÄSY,
KÄSIOHJELMA 10 €

LAPPEENRANNAN
SEURAKUNTA

Hautausmaakierrokset 2026

Kaikki hautausmaakierrokset ovat maksuttomia ja kohteesta riippuen kestoltaan 1- 1,5 tuntia. Kohteet sopivat myös liikuntarajoitteisille. Tervetuloa osallistumaan ja kuulemaan kohteiden historiasta ja tarinoita yksittäisistä haudoista.

Ke 1.7.2026 klo 16.30

Lappeen kirkon hautausmaa

Lähtö Äiti Karjala-muistomerkiltä Hartaus klo 18.

Ke 22.7.2026 klo 16.30.

Ristikankaan hautausmaa

Lähtö Lavolankadun portilta. Hartaus klo 18.

Ma 6.7.2026 klo 16.30

Lappeenrannan sankarihautausmaa

Lähtö Sotapo-patsaalta. Tammenlehvän Etelä- Karjalan Perinneyhdistys järjestää Iltahuudon kirkossa klo 18.

Su 26.7.2026 klo 16.30

Lepolan hautausmaa,

Lähtö Lepolankadun portilta. Hartaus klo 18.

Ke 15.7. 2026 klo 16.30

Vanha hautausmaa

Kauppakatu 73

Lähtö Kauppakadun portilta. Hartaus klo 18.

To 20.8.2026 klo 17.30

Lepoharjun hautausmaa,

Ilottulantie 21

Hartaus klo 17.30

Hautausmaakierros klo 18.

Lappeenrannan
Matkailuoppaat

LAPPEENRANNAN
EV. LUT. SEURAKUNNAT

Diakonien leikkipuistoruokailu lapsille

Ota mukaasi omat ruokailuvälineet.

Aikataulu

ma 8.6. Mattilan leikkipuisto, Mäntyläntie 10 (lihamakaronilaatikko)

ma 15.6. Voisalmen leikkipuisto, Niittyvillantie 1 (lihamakaronilaatikko)

ma 22.6. Louhenpuisto, Louhenraitti (lihamakaronilaatikko)

ma 29.6. Kivisalmen leikkipuisto, Saarenkatu (kanakiusaus)

ma 6.7. Mattilan leikkipuisto, Mäntyläntie 10 (kanakiusaus)

ma 13.7. Voisalmen leikkipuisto, Niittyvillantie 1 (kanakiusaus)

ma 20.7. Louhenpuisto, Louhenraitti (kanakiusaus)

LAPPEENRANNAN
EV. LUT. SEURAKUNNAT

KLO
11-12

AAMUKAHVILLA

Ritva ja Antti Jarvan vieraana

Ritva ja Antti Jarvan elämän alkutaipaleet johtavat Imatralle. Tulevat pappilan rouva ja herra tapasivat toisensa rippikoulussa, missä Antti hieman vanhempana toimi Ritvan leirillä isosena. Joku-
nen vuosi siitä eteenpäin pari löysi toisistaan tulevat elämäkumppanit.

Nyt he ovat viettäneet yhdessä jo liki viitisenkymmentä vuotta. Jarvoilla on seitsemän lasta ja 16 lastenlasta. Jälkikasvustaan Ritva ja Antti ovat ylpeitä. Kaikki ovat löytäneet paikkansa yhteiskunnan rattaissa.

Lapsilla oli kotona selkeät säännöt, ja he oppivat tekemään ahkerasti töitä sekä tukemaan toinen toisiaan.

Ritvan ja Antin tie vei heidät opiskelemaan Turkuun. Antti valmistui lääkäriksi ja Ritva teologiksi ruotsinkieliseltä linjalta. Opiskelut sujuivat hyvin, vaikka heille syntyi jo silloin lapsukaisia. Antti puolestaan jatkoi jo teiniaikoinaan alkanutta aherrusta politiikan syövereissä.

Molempien valmistuessa palattiin Imatralle, missä he asuivat omakotitalossa 29 vuotta. Antti työskenteli lääkärinä ja toimi samalla aktiivisesti kunnallispolitiikassa.

Ritva puolestaan oli aluksi toisessa koulussa uskonnonopettajana ja sitten Joutsenon seurakunnassa lapsityönohjaajana. Sieltä hän siirtyi Jaakkiman kristilliseen opistoon ensin opettajaksi ja lopulta koulutuspäälliköksi.

Ritva vihittiin 20 vuotta sitten papiksi. Hän ei ole koskaan toiminut seurakuntapappina, mutta opistovuosinaan hän toimi opistopapin tehtävissä, ja on nähty useinkin seurakunnan tehtävissä sijaisuuksissa ja muissa avustus-

tehtävissä.

Ritva ja Antti jäivät virallises-
ti eläkkeelle vuonna 2021, mutta Antti on yhä lääkärin tehtävissä ja Ritva kehittää itseään opiskelemalla ja tekemällä omien sanojensa mukaan kaikkea kivaa.

Yläpappila

Joutsenon seurakunta on perustettu noin 300 vuotta sitten. Jarvojen nykyinen koti toimi aluksi kirkkoherran asuntona, ja se oli kirkon ohella seurakunnan toiminnan keskus. Talo valmistui 1857. Upea hirsirakennus oli kooltaan noin 300 neliömetriä, ja siinä oli muun muassa 13 kaakeliunaa.

”Ritvan ja Antin tie vei heidät opiskelemaan Turkuun. Antti valmistui lääkäriksi ja Ritva teologiksi.”

Koska Joutsenossa ei ollut varsinaista seurakuntasalia, talon nykyinen olohuone toimi seurakunnan juhlatilana. Talo oli myös eräänlainen kanslia ja arkisto, jossa hoidettiin seurakunnan juoksevat asiat.

Sisällissodan pyörteissä punaiset polttivat Joutsenon kirkon. Tarkoituksena oli polttaa myös pappila. Tekoon oli jo valmiina kaikki, vain toteutus jäi tekemättä ja talo säästy.

Pappilan alueella oli suuri määrä peltoja ja navetta eläimiseen. Sen vieressä oli muitakin raken-

Ritva ja Antti Jarvan koti toimi alun perin kirkkoherran asuntona.

Jarvat ovat avanneet pihapiirinsä vierailijoille. Pääsiäis- ja joulupolut rasteineen ovat keränneet runsaasti vierailijoita.

nuksia, kuten väentupa, jossa majoittui runsaasti palvelusväkeä. Seurakunnan toimintojen siirtyessä nykyisen kirkon läheisyyteen yläpappila toimi kirkkoherran asuntona, ja talon toisessa päässä asusti kanttori.

Eero Uuksulainen oli viimeinen kirkkoherra, joka asusti rakennuksessa. Tämän jälkeen ti-

loihin siirtyi kehitysvammaisten ryhmäkoti. Lopulta kiinteistö laitettiin myyntiin ja Jarvat jättivät siitä tarjouksen. Vuonna 2010 he saivat avaimet rakennukseen sekä hallintaoikeuden sen ympäristöön.

Asunto osoittautui mainioksi, ja siihen on tehty lähinnä ”pintaremonttia”. Öljylämmityksestä

”Koronan iskiessä maailmaan Ritva halusi tehdä oman osansa kanssaihminen hyvinvoinnin eteen.”

siirryttiin maalämpöön, ja samalla todettiin, että talo oli rakennettu kalliolle. Pihapiiriä alettiin siistiä, ja nykyisin taloa ympäröivät isot ruohokentät. Antti päätti keran leikata nurmikon päältä ajettavalla ruohonleikkurilla – siihen meni seitsemisen tuntia. Nyt pihalla ahkeroi pari robottiruohonleikkuria.

Talon ympäristössä on viitisenkymmentä marjapensasta ja kymmenisen omenapuuta. Jarvat toteavatkin yhdestä suusta, että he ovat etuoikeutettuja saadessaan asua tällaisessa ihanassa ympäristössä.

Polkujen talo

Koronan iskiessä maailmaan Ritva halusi tehdä oman osansa kanssaihminen hyvinvoinnin eteen. Hän kehitti mielessään talon pihapiiriin muita ilahduttavaa toimintaa.

Näin syntyi yhteisvoimin toteutettu, 300 metriä pitkä pääsiäis- ja joulupolku, jonka seitsemän rastia voi kiertää omatoimisesti. Valaistun polun varrella on joulun ja pääsiäisen kristilliseen sanomaan liittyviä lauluja, koristeita ja tekstejä.

Ihmiset ovat löytäneet rastit, ja niille on ollut todellinen tarve. Vieraskirjasta löytyy aina parisaataa nimeä. Onpa polun kiertänyt yksi kauriskin, mutta sen laulua eivät ainakaan Jarvat kuulleet. Muuten heitä ilahduttaa kuulla, kun ihmiset laulavat polkua pitkin edetessään. Joulupolku on avoinna ensimmäisestä adventista loppiaiseen ja pääsiäispolku parin viikon ajan.

Jarvat toivovat, että ihmiset löytävät heidän yhteisen harrastuksensa pariin jatkossakin ja saavat hiljentyä molempien kristillisten juhlien äärellä. Mikä onkaan pal-kitsevampaa kuin luoda ympärilleen hyvää oloa ja iloa!

MATTI MATIKAINEN

Jukka Kosonen

SEURAKUNTATERVEHDYS ILMESTYY

seuraavan kerran 2. syyskuuta ES Keskiviikon välissä. Lehdessä muun muassa tunnelmia elokuun WilliGospelista.

Voit lähettää palautetta, juttuideoita ja materiaaliehdotuksia joko lehden verkkosivun lomakkeen kautta tai sähköpostilla: eija.fabritius@evl.fi.

Lehti on saatavissa sähköisessä muodossa verkkosivuillamme lappenrannanseurakunnat.fi/seurakuntatervehdys.

Verkkosivuillamme lappenrannanseurakunnat.fi löydät myös ajankohtaiset blogimme ja uutisemme.

Mukavaa kesää!

Seuraa meitä myös somessa:

facebook.com/lappenrannanseurakunnat

instagram.com/lprseurakunnat

youtube.com/lprseurakunnat